

Stuart Borch

S T U R E B O C K

FÖDD 9/9 1895 - DÖD 17/II 1933

Den 17 november förlidet år kallades åter en medlem av Sancte Örjens Gille att stiga över tröskelen till det stora okända, i det att bergsingenjören, avdelningschefen vid Munkfors bruk, STURE FREDRIK PER PATRIK BOCK vid halv niotiden nämnda datum blev ett offer för en synnerligen tragisk olyckshändelse, vilken medförde en ögonblicklig död.

Sture Bock föll på sin post. Han skulle på förmiddagen jämte sin maka anträda en kortare resa till huvudstaden, men gjorde dessförinnan ett besök i den under hans ledning stående fabriken, och det var under denna sedvanliga morgonrond, som den händelse inträffade, som förkortade hans liv. Ingen såg hur olyckan passerade, men av allt att döma hade ett i de dagarna mycket aktuellt spörsmål, av vars besvarande ingenjör Bock var livligt intresserad, legat honom i tankarna och lett hans steg på denna hans sista vandring och kommit honom att stanna och göra sina iakttagelser vid den stora kraftskiva, vars breda rem skulle bliva hans bane. Han synes hava tagit upp sin klocka för att räkna skivans varvtal, han hade för att få syn på krysskilen lättat på grinden uti skyddsgallret... och så var olyckan framme.

Inför en händelse lik den som utspelades i Munkfors kallvalsverk på morgonen den 17 november stå de efterlevande stumma i skräckslagen häpnad. Vad hade skett? En driftig man i sina bästa år rycktes helt plötsligt och oförberett bort från en rik och arbetsfylld livsgärning, rycktes bort från maka och två små barn, bort från arbetare och kamrater, och det enda, som med ofrånkomlig tydlighet för en var står klart, det är, att vad som skett är obegripligt, och det enda man förmår, det är att åter och åter fråga varför?... varför?... Men det finnes ett ord från högre makter, som är oss

(35)

alla väl bekant, och vilket liksom tränger sig fram och lika enkelt som kategoriskt svarar på alla spörsmål: »Edra vägar äro icke mina vägar», och inför detta hava vi intet annat att göra än att stillatigande och ödmjukt böja våra huvuden och instämma i de skaldens ord, varmed den avlidnes dödsannons slöt:

»Jordens oro viker
För den frid som varar,
Graven allt förliker,
Himlen allt förklarar.»

Och det är med en varm känsla av tacksamhet för allt, vad den från jordelivets spörjande och forskande nu frigjorda anden, under sin vandring bland oss gav, som vi lysa frid över den hädangångne. Sture Bocks minne skall leva.

Sture Fredrik Per Patrik Bock var son till disponenten vid Fagersta jernverks aktiebolag Patrick Bock och hans maka, född Höglund. Han var född på Ankarsrum den 9 september 1895, där fadern då var anställd som ingenjör, och tillhörde en värmländsk släkt med gamla bruksanor. Han avlade studentexamen vid Palmgrenska samskolan i Stockholm och vann sedan inträde vid Tekniska högskolan, därifrån han år 1918 blev utexaminerad såsom bergsingenjör. Innan han erhållit sitt avgångsbetyg från bergshögskolan hade han fullgjort sin värnplikt under den besvärliga krigstidsmobiliseringen och fick innan dess slut genomkämpa en svår sjukdomsperiod, i det han, bland så många andra, smittades av den en tid bland de värnpliktiga härjande lungpesten. En allt uppoffrande moders mellankommande lyckades dock bevara sonen åt livet, och på hösten år 1918 blev Sture Bock engagerad som biträdande ingenjör vid Uddeholms aktiebolags kallvalsverk och trådtrageri i Munkfors. Vid Munkfors var han anställd hela sitt liv, och den 1 oktober 1930 vann han befordran till fabriksföreståndare och förste ingenjör för de nyssnämnda anläggningarna.

Sådana äro i korta drag de yttre konturerna av Sture Bocks levnad. Han var en rastlös natur, som med iver kastade sig över alla de spörsmål, vilka från första stund mötte honom i hans mycket krävande arbete. Och han gav sig ej heller någon ro, förrän han på ett eller annat sätt kommit fram till en lösning av ett föreliggande spörsmål och kunde framlägga resultatet till diskussion. Han var en duglig tekniker och i besittning av gedigna kunskaper samt hade en

god ekonomisk syn på de arbeten han var satt att leda, allt egenskaper, vilka flera gånger gjorde att hans kraft blev tagen i anspråk även i rent kommersiella ärenden, för vilka han ägde ett påtagligt intresse. Han fick en tid efter sitt engagement vid Munkfors tillfälle att företaga en längre studieresa till utlandet, U. S. A., och denna utbildningsturné blev för honom av största betydelse. Den bestämde helt visst hela hans inställning till vissa frågor, och hans uppfattning präglades alltjämt av en stor beundran för U. S. A. och dess förhållanden, och han jämförde gärna vad som hände och skedde med de resultat han trodde sig kunnat nå, därest han haft att handla under samma eller liknande förhållanden som i Amerikas Förenta Stater. En naturlig följd av denna, om man så får kalla den, amerikanska inställning blev att Bock av sin arbetsgivare tvenne gånger under sin tjänstetid utsändes till U. S. A. i särskilda uppdrag, vilka krävde såväl omtanke som vaken blick och vilkas utförande ådagalade hans brukbarhet även i dylika fall.

Efterkrigsåren voro för Munkfors bruk i likhet med övriga svenska järnverk betydelsefulla år, icke minst till följd därav att man efter en våldsamt brand i augusti år 1921 stod inför tvånget av stora nybyggnader och inför en mångfald av spörsmål, som voro förenade därmed och vilka tarvade en praktisk och modern lösning. I det långvariga arbetet härmed tog Bock en intensivt intresserad del, och hans intresse var parat med en tydlig känsla av förpliktelse och ansvar, liksom hans arbete i allmänhet bar tydliga spår av hans ansvarskänsla och hans starkt ekonomiska läggning. Bock var som driftsingenjör en försiktig man, mån om fabriken anseende och tog ej gärna några vågade chanser. När fabriken lämnat tillverkningen och gått ut i marknaden, så kunde man vara lugn. Klagomål kunde ju inkomma, därom är ej fråga, men de blevo utredda och hade oftast andra grunder än dem som reklamanden anförde.

Ingenjör Bocks förhållande till arbetarna var gott. Därom vittnade i hög grad den stora anslutningen vid hans jordafärd och de omdömen som fälldes om den bortgångne. Hans sinne var öppet för humor och han lät på sina ronder i fabriken ofta höra bon mots och uppträdde gärna skämtsamt. Han hade ett gott och förstående hjärta för underlydandes behov och gjorde sig där så behövdes gärna till tolk för dessa.

Ingenjör Bock var en utpräglad sällskapsmänniska och rörde sig gärna i sällskapslivet där hans glada humör, språksamhet och lätt-

het att göra bekantskaper förskaffade honom många vänner, och hans skämtsamhet och glada skratt samlade alltid kring honom dem som i likhet med honom själv hade sinne för humor och gärna voro glada med dem som äro glada. Han var en varm vän av Sancte Örjens Gille och den gemytliga samvaron där och uppskattade högt betydelsen av densamma.

Jag tror mig veta, att Sture Bock hade den tron, att han i likhet med fadern ej skulle nå hög ålder. Det öde, som träffade honom, besparade honom ett långsamt avtynande och förverkligade sålunda, fast på ett underligt sätt, hans tro. Måhända var det en lycklig död för honom. Man vill så gärna tro det. Må den hädangångne vila i frid.

Sancte Örjens Gilles högtidsdag den 23 april 1934.

O. Holmberg.